

Votre Programme Matmidim – Chiour BETH

Parashat Chelah' Lekha – Du 6 au 10 juin 2021

Souguia n° 27

בס"ד

Matmidim

Programme d'étude Mondial

Sujet de la semaine :

Zimoun 1

Cette semaine, nous étudierons la Souguia du Zimoun. C'est un sujet très vaste et donc nous nous pencherons sur les principaux sujets. Cette première Souguia concerne l'obligation même du Zimoun, sa source, s'il est Minhatora ou Derabana, et si c'est une obligation de ne pas se détacher du Zimoun.

Bon Limoud sur Matmidim !

Tephila avant le Limoud

יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו, שלא יארע דבר תקלה על ידי, ולא אכשל בדבר הלכה, וישמחו בי חברי, שלא אמר על טמא טהור ולא על טהור טמא, ולא על מתר אסור ולא על אסור מתר, ולא יפשו חברי בדבר הלכה ואשמח בהם. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותבונה. גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך.

Tephila après le Limoud

מודה אני לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, ששמת חלקי מיושבי בית המדרש. ולא שמת חלקי מיושבי קרנות. שאני משכים והם משכימים. אני משכים לדברי תורה והם משכימים לדברים בטלים. אני עמל והם עמלים. אני עמל ומקבל שכר והם עמלים ואינם מקבלים שכר. אני רץ והם רצים. אני רץ לחיי העולם הבא, והם רצים לבאר שחת. שנאמר ואתה אלהים תורדם לבאר שחת. אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם, ואני אבטח בך.

Programme du Dimanche

L'étude aujourd'hui est dédiée

Pour la Réfoua Chelema de Chimon ben Juliette

1. Source de l'obligation du Zimoun

ביצד מברכין פרק שישי ברכות מה.

שְׁלֵשָׁה שֶׁאָכְלוּ כֹּחַת חֵיבִין לִזְמַן אֶכֶל
 דְּמַאי וּמַעֲשֵׂר רֵאשׁוֹן שְׁנִמְלָה
 תְּרוּמָתוֹ מַעֲשֵׂר שְׁנֵי וְהַקֹּדֶשׁ שֶׁנִּפְדוּ וְהַשְּׂמֵשׁ
 שֶׁאֵכֵל כּוֹיֵת הַיְּהוּבוֹתֵי מִזְמַנֵּן עֲלֵיו אֶכֶל טַבֵּל
 וּמַעֲשֵׂר רֵאשׁוֹן שֶׁלֹּא נִמְלָה תְּרוּמָתוֹ וּמַעֲשֵׂר
 שְׁנֵי וְהַקֹּדֶשׁ שֶׁלֹּא נִפְדוּ וְהַשְּׂמֵשׁ שֶׁאֵכֵל פְּחוֹת
 מִכּוֹזִיִּת וְהַנְּכַרִי אֵין מִזְמַנֵּן עֲלֵיו הַנְּשִׁים
 וְעַבְדִּים וְקַמְנִים אֵין מִזְמַנֵּן עֲלֵיהֶן עַד כִּמְהַ
 מִזְמַנֵּן עַד כּוֹיֵת ר' יְהוּדָה אוֹמֵר עַד כְּבִיצָה:
 גַּמ' מַה"מ אָמַר רַב אֲסִי דְאָמַר קְרָא יְגַדְלוּ
 לְה' אֲתִי וְנִרְוֹמָמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו רַבִּי אֲבָהוּ אָמַר
 מַהכָּה כִּי שֵׁם ה' אֲקָרָא הַבֵּן גּוֹדֵל לְאֱלֹהֵינוּ

שְׁלֵשָׁה שֶׁאָכְלוּ וְכו' לִזְמַן לְהַזְדַּמֵּן יַחַד לְרֹדֶף בְּרַכָּה בְּלִשׁוֹן
 רַבִּים כְּגוֹן נִבְרָךְ: שְׁנִמְלָה
 פְּרוּמָסוֹ. קס"ד (א) תְּרוּמָת מַעֲשֵׂר
 שֶׁלֹּא שֶׁעַל הַלֵּוִי לְהַפְרִישׁ: מַעֲשֵׂר שְׁנֵי
 שְׁנִפְדָּה. לְהַתִּירוֹ בְּאֶכֶלֶה חוּץ
 לְיִרְוּשָׁלַיִם וְאֵת פְּדִיּוֹנוֹ יַעֲלֶה לְיִרְוּשָׁלַיִם
 וְיֵאָכֵל: וְהַשְּׂמֵשׁ. שְׂמֵשֶׁס בְּסַעֲוֵדָה
 וְאֶכֶל עִמָּהּ כּוֹיֵת כְּדִי לְהַטְרִף עִמָּהּ
 לִזְמַן. וְכֹל הֵי אֲלֵטְרִיךְ לְאֲשַׁמְעִינָן
 אַע"ג דְּדַמְנוּ לְאִסּוּר אֵין כֹּלן בְּרַכָּה
 בְּעַבְדִּיהָ כְּדַמְפָּרֶשׁ וְאִזֵּיל בְּגַמְרָא": עַד
 כִּמְהַ מִזְמַנֵּן. כִּמְהַ יֵאָכֵל עִמָּהּ
 וְיִתְחַיֵּב עִמָּהּ בְּזִימּוֹן וּנְפַקָּא מִינֵיהּ
 לְהוֹלִיאֵס יְדֵי חוֹבְתָן אֲסִי יִתְנוּ לוֹ הַכּוֹס
 לְנִכְרֵךְ: גַּמ' מַה"מ. דְּשִׁלְשָׁה רֵאשִׁים
 לְבְּרַכָּת נִירוֹף: גְּדוּלָּה לֵס' אֲסִי. הֵי
 שְׁלֵשָׁה. וְכֵן אֲקָרָא הַבֵּן גּוֹדֵל הַיַּחֲדָּד
 אָמַר לְנִשְׁיָס: אֵין רֵשָׁאֵין לִיחַלֵּק.

מה: שלשה שאכלו פרק שביעי ברכות

תנא קמא איכא בינייהו דיעבר: תנו רבנן
 מנין לברכת הזמון מן התורה שנאמר וְאֶכֶלְתָּ
 וְשִׁבַעְתָּ (א) וְבְרַכְתָּ זֶה בְּרַכַּת הוֹן אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ
 זֶה בְּרַכַּת הַזְּמִינָן עַל הָאָרֶץ זֶה בְּרַכַּת הָאָרֶץ
 הַטּוֹבָה זֶה בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם וְכֵן הוּא אוֹמֵר יְהוָה
 הַטּוֹב הַזֶּה וְהַלְבֵּנוֹן אֲשֶׁר נָתַן לָךְ זֶה הַטּוֹב
 וְהַמְטִיב אֵין לִי אֵלָּא לְאַחֲרָיו לְפָנָיו מִנֵּן אִמְרַת
 קָל וְחוֹמֵר כִּשְׁהוּא שֶׁבַע מִבְּרַךְ כִּשְׁהוּא רֵעֵב
 לֹא כֹל שֶׁכֵּן (ב) רַבִּי אוֹמֵר [אֵינוֹ צָרִיךְ] וְאֶכֶלְתָּ
 וְשִׁבַעְתָּ וְבְרַכְתָּ (ג) זֶה בְּרַכַּת הוֹן אֵבֶל בְּרַכַּת
 הַזְּמִינָן בְּגַדְלוֹ לְה' אֲתִי נִפְקָא עַל הָאָרֶץ זֶה
 בְּרַכַּת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה זֶה בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם וְכֵן

Les mots du jour à apprendre :

Invitation	זְמִין
Ensemble, en même temps	כְּאַחַת
D'ici	מִהֵכָּא

Programme du Lundi

L'étude aujourd'hui est dédiée

Pour la Réfoua de Juliette bat Marcelle

Comparer l'explication du Zimoun entre Rachi et les autres Riconim

מרדכי מסכת ברכות פרק שלושה שאכלו רמז קנה

שלשה שאכלו. לזמן להזדמן יחד לצירוף ברכה בלשון רבים כמו נברך [...]

ספר כלבו סימן כה

[...] וענין הזמון הוא ריבוי שבח וגדולה אל הש"י שמזמנין ומתריין זה את זה ומתועדין יחד להודות לו ולשבחו על שפע טובתו כדכתיב (תהלים לד, ד) ונרוממה שמו יחדו [...]

בית הבחירה למאירי מסכת ברכות דף מה עמוד א

וענין הזמון הוא דרך אזהרה והתראה להתעורר לברכה מתוך כונה ומתוך כך לא הזכרה בו אזכרה ולא מלכות הואיל ולא הותקנה אלא לאזהרה אלא שבעשרה הותקנה הזכרת השם כמו שיתבאר הואיל ומנינם דבר שבקדושה ואף על פי שברכת המזון מן התורה אין הזמון מן התורה ומ"מ דרשוהו דרך סמך ממה שנ' גדלו לה' אתי ונרוממה שמו יחדו שנמצא אחד מתרה את השנים להוועד עמו לרומם את האל

שיטה מקובצת מסכת ברכות דף מה עמוד א

[...] וחובת זימון הוא מפני כבוד הבורא כשהן מתחברין ומתריין זה לזה לברכו משום ברב עם הדרת מלך

Comment les Richonim expliquent-ils la question de la Guemarra ?

פני יהושע מסכת ברכות דף מה עמוד א

בגמרא מנא הני מילי. ופירש רש"י מנא הני מילי דשלשה ראויין לברכת צירוף עכ"ל. נראה דכוונתו בזה דודאי לעיקר זימון לא שייך לאקשוויי מנא הני מילי דהא לקמן בברייתא ילפינן לה מדכתיב וברכת את ה' אלקיך (מיהו לרבי דפליג את"ק דברייתא דלקמן במאי דיליף לזימון מאת ה' אלקיך ולרבי מגדלו לה' אתי נפקא ולפי"ז צריך לומר דלרבי עיקר ברכות זימון אינו אלא מדרבנן דאסמכינהו אקרא דגדלו לה' אתי ועיין בקונטרס אחרון) ועוד דעיקר זימון לא שייך כלל בהנך קראי דמייתי רבי אסי ורבי אבהו דהנך קראי לא איירי כלל בענין זימון דברכת המזון, אלא על כרחך דהא דמקשה מנא הני מילי היינו לענין שלשה דלא רמיזי כלל בקרא דוברכת את ה' אלקיך וכיון דלא בא הכתוב לסתום אלא לפרש אית לן למימר דבכל ענין ריבוי שבח למקום בעינן עשרה כדדרשינן מקרא דונקדשתי בתוך בני ישראל דכל דבר שבקדושה אינו אלא בעשרה כדאיתא בסוף פרק ג' דמגילה [כ"ג ע"ב]. ואם נפשך לומר דברכת הזימון לא דמי לשאר דברים שבקדושה א"כ כיון דקרא סתמא כתיב

יש לנו לומר דבשנים סגי דתפסת מרובה לא תפסת ועל זה מייתי שפיר מהנך קראי דגדלו לה' אתי או מכי שם ה' אקרא כן נראה לי בכוונת רש"י. אלא דאכתי איכא למידק אהך ילפותא דרבי אסי דיליף מגדלו לה' אתי אטו קרא דוברכת את ה' אלקיך שבא ללמד על הזימון אקרא דדברי קבלה סמיך ומפשטא דקרא אית לן למימר דסגי בשנים או דבעינן עשרה כדפרישית כיון דלכאורה לא אשכחן בתורה שום מעלה בשלשה יותר מבשנים. והנראה לענ"ד דודאי אשכחן במעלות טובא בשלשה לדין ולכל הנך דריש פ"ק דסנהדרין [דף ב' ע"א] דילפינן לה מקראי דבעינן שלשה. ואפשר עוד לומר דפשטא דקרא דאת ה' אלקיך הכי משמע דהיינו במקום דאשכחן שהשכינה מצויה והיינו בשלשה דכתיב ועמדו שני האנשים לפני ה'

וראיה ברורה לדברי מצאתי בלשון הירושלמי דשמעתין דהך פלוגתא גופא דבסמוך דפליגי רב ורבי יוחנן לענין שנים אם רצו לזמן מסיק עלה בירושלמי דרבנן דהכא כדעתין ורבנן דהתם כדעתין דתליא בפלוגתא דשנים שדנו אי דיניהם דין או לא. ולכאורה הוא תמוה מאד דמה ענין זימון לדין ולמאי דפרישית אתי שפיר טובא, ובכה"ג נראה לי לפרש ג"כ הא דתניא בברייתא בפ"ק דסנהדרין [דף ח' ע"א] דתני תנא זימון וברכת זימון בשלשה ומסקינן דהאי זימון היינו הזמנה לדין שצריך להזמין הבעל דין על פי שלשת הדיינין ומה ענין זה לזה. ולפי מה שכתבתי אתי שפיר דודאי הא בהא תליא ואפשר דהנך אמוראי דהכא נמי נחתו להך סברא דיש מעלה בשלשה יותר מבשנים אלא דלא סגי להו בהכי ללמד על עיקר חיוב זימון דבעינן דוקא שלשה אי לאו מהנך קראי דבשנים לא אפשר לומר נברך ולהוסיף שבח לגדלות של מקום, כן נראה לי נכון כפתור ופרח בעזה"י ודו"ק

חידושי הרא"ה מסכת ברכות פרק ז - שלושה שאכלו

מנא הני מילי. פי' דזמון בשלשה ושלשה חייבין לזמן אמר רב אסי דאמר קרא גדלו לה' אתי. פי' גדלו לשון רבים ומסתמא שנים, ואתי הא תלתא, והתם כד הוו שלשה קאמר גדלו להוסיף ברכה והינו זמון דמוסיפין ברכת זמון, ומדרבנן הוא ודאי וקרא אסמכתא בעלמא

שיטה מקובצת מסכת ברכות דף מה עמוד א

מנא הני מילי. פירוש דזימון בתלתא וכד הוו תלתא חייבין לזמן

Les mots du jour à apprendre :

Association	צִירוּף
Apte	רְאוּי
Langue, langage	לְשׁוֹן

Programme du Mardi

L'étude aujourd'hui est dédiée

Pour le Réfoua de Mazal Jacqueline bat Rina

2. L'obligation est-elle Minhatorah ou Miderabanan

Revoir le Raah et le Méiri

טור אורח חיים סימן קפח

[...] טעה ולא הזכיר יעלה ויבא בי"ט אומר בא"י אמ"ה אשר נתן ימים טובים לישראל לששון ולשמחה בא"י מקדש ישראל והזמנים. כתב הראב"ד צריך לומר לששון ולשמחה את יום חג פלוני הזה וכתב עוד שאין לומר בהן לא שם ולא מלכות לפי שאינה ברכה קבועה ודומה לברכת הזימון שאע"פ שהיא מן התורה אין בה לא שם ולא מלכות לפי שאינה קבועה [...]

ספר יראים סימן רנג [דפוס ישן – כד]

ברכת המזון. צוה היוצר האוכל לחם צריך שיברך ג' ברכות לאחריו ואם ג' הם שיזמנו ויברכו יחד. כדתנן [ברכות מ"ה א'] ג' שאכלו כאחת חייבין לזמן. מנא ה"מ דכתיב בפ' והיה עקב ארץ אשר לא במסכנות תאכל בה לחם וגו' וסמ"ך ליה ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך על הארץ הטובה אשר נתן לך. ותניא בברכות פ"ג שאכלו [מ"ח ב'] מנין לברכת המזון מן התורה שנאמר ואכלת ושבעת וברכת זו ברכת הזן את ה' אלהיך זו ברכת זימון על הארץ זו ברכת הארץ הטובה זו בונה ירושלים וכן הוא אומר ההר הטוב הזה והלבנון. הטוב והמטיב ביבנה תקנוה הטוב שלא הסריחו והמטיב שניתנו לקבורה

לבוש אורח חיים סימן קצט סעיף ח

ומיהו אף אם הוא ספק זכר או נקיבה מחוייב לזמן במינו דשמה כולם זכרים הם וחייבים בזימון מכח ספק, דהא ברכת זימוןה היא(ו) מן התורה ונפקא לן מקרא כמו שנתבאר לעיל סימן קצ"ב סעיף א', וכל מצוה דאורייתא הם חייבים מספק כמו שנתבאר לעיל סימן י"ז סעיף ב', ועיין לקמן סימן תקפ"ט סעיף ד' וה' וסימן תרפ"ט סעיף ג'

אליה רבה סימן קצט ס"ק (ה) (על הלבוש)

היא מן התורה וכו'. ודעת עולת תמיד [סק"ה] שהיא מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא

Quelle est la nuance émise par le Kariat Sefer ?

קרית ספר הלכות ברכות פרק ה

ברכת זמון ילפינן מדכתיב את ה' אלהיך ונראה דהיינו ברכת זמון בעשרה או יותר דמזכירין את ה' דהכי משמע קרא את ה' אלהיך אבל זמון דשלשה לא הוי אלא מדרבנן

Etudier rapidement la Guemarra suivante et l'explication du Rachba, puis celle du Hazon Ich

שלשה שאכלו פרק שביעי ברכות

ג.

מאה א"ל רבינא לא צריכת הכי אמר רבא הלכה כר"ע אמר רבא יכי אכלינן רפתא בי ריש גלותא מברכינן ג' ג' וליברכו י' י' שמע ריש גלותא ואיקפד

עשרה ואחד עשרה רבא: מברכינן פלפא פלפא. ריש גלותא מאריך בסעודתו ואין כל ג' וי' שגמרו סעודתן מזמנין בקול נמוך ויושבין אחר הכרסה עד שגמר ריש גלותא ויזמנו הוא והיושבין אללו בקול רם. ולקמן פריך ויפקו בכרסה דריש גלותא: שמע ריש גלותא. אם היו מזמנין י' י' היה צריך המצרך להגביה קולו וישמע ריש גלותא ויחרה לו שאנו עושין חבורה לעזמנו כפרהסיא.

חידושי הרשב"א מסכת ברכות דף ג עמוד א

וליברכו בי עשרה, עשרה שמע ריש גלותא ואיקפד, ואף על פי ששנינו עשרה אינן נחלקין עד שיהיו כל הכא שאני דכיון דאי שמע ריש גלותא היה מונעם עד שיברך הוא עמהם ולא הוו שמעי דאוושי כולי עלמא וטוב להם ליחלק, ואי נמי לא היה מונעם כיון דאיקפד הוו זילותא דבי ריש גלותא וגדול כבוד הבריות שדוחה את לא תעשה דרבנן והא דרבנן היא

חזון איש או"ח סימן לא

א) ברכות ג' א' שמע ריש ג' ואיקפד, כתב הרשב"א ז"ל וגדול כבוד הצרכות שדל"ת שנתורה וכש"כ זה דכוי דרבנן, נראה דהיינו הזכרת השם צ"י הוא דרבנן אבל עיקר ברכת זימון דאורייתא הוא כדמוכח לעיל מ"ו א' דקאמר ברכת המזון ג' וד' וקחשיב לברכת זימון, והתם ברכות דאורייתא קחשיב, דלמאן דמוקים לה התם לברכת הטוב והמטיב קחמר דסבר ברכת העוה"מ דאורייתא וכ"מ צירושלמי שהציוא הרי"ף שם וכ"כ הטור בשם הראש"ד ז"ל צס"י קפ"ח לענין ברכת שנתן שנתן כ"ו ומדלא באר הטור צס"י מקום דלא כהראש"ד שהציוא משמע שכן דעתו ז"ל, אבל ראיתי צס"י מ"צ צס"ה הפמ"ג דדעת רה"פ דברכת זימון דרבנן וגי' מי המה, וסוגיא דהתם י"ל דאע"ג דלא קחשיב לברכת הטוב שהיא דרבנן משום דמלתא דפשיעא הוא דנחלקת לאדם אחר שלא ברך בה"מ, אבג ברכת זימון שפיר י"ל דאוינה נחלקת דהיא סמוכה לבה"מ וכמו דס"ל באמת לר"ש, ואילעריך לחשמעין דנחלקת, א"ג משום דנתיספת ע"י לירוף ג' חשיב לה, מיהו פשטא דסוגיא משמע שהיא דאורייתא, וכן מהא דפועלין חייבין בזימון אף שפטורין מברכת הטוב כדמוכח שם, משמע שהיא דאורייתא, מיהו י"ל מפני שהיא קצרה אין בה משום ציעול מלככה ולי"ע.

Les mots du jour à apprendre :

Pluriel, beaucoup	רבים
Seul	יחיד
Bénissons	נברך

Programme du Mercredi

L'étude aujourd'hui est dédiée

Pour la Réfoua chelema de David Ben Meyer

Etudier l'avis du Peri Megadim et l'incidence Halaha de cette question

פרי מגדים אורח חיים אשל אברהם סימן קצ"ט ס"ק ו

וישמע. עיין מ"א. גדול כבוד הבריות דוחה לא תסור, וכן הוא בחידושי הרשב"א ברכות נו"ן א', והיא דרבנן, שמע מינה דאפילו ברכת זימון בעשרה הוה דרבנן. דלא כלבוש [סימן] קצ"ט [סעיף ח בהגה], ואי"ה בסימן קצ"ד [אות ג] יבואר עוד. ומיהו י"ל בשב ואל תעשה דוחה דין תורה, עיין ברכות כ' א', ועיין מ"א [סימן] י"ג אות ח' מזה

שם אורח חיים משבצות זהב סימן קצ"ט ס"ק א

[...] ודע דברכת הזימון נפיק מקרא גדלו, או כי שם ה', או מקרא [דברים ח, י] את ה' אלקיך זו ברכת הזימון, ברכות מ"ה א' ומ"ח ב'. ומשמע דהוה דרבנן וקרא אסמכתא הוה, אבל בלבוש סימן קצ"ט [סעיף ח] בהג"ה אנדרוגנוס "חייב" לזמן במינו דספק תורה לחומרא. ובאליה רבה [סימן] קצ"ט [ס"ק] ה' בשם קרית ספר [ברכות פ"ה] בעשרה הוה זימון מן התורה, לא בשלשה. והא דנשים רשות יבואר בסימן קצ"ט [אשל אברהם אות ה] אי"ה. ומהא דפועלים מברכין ב' ברכות [ברכות טז, א], מיירי בלא זימון. ונפקא מינה אף לדין בזימון דכל אחד מברך בלחש, אין ליתן לקטן לברך ברכת הזימון [אי] הוה דין תורה, ומיהו בלאו הכי אין ליתן לקטן. ונפקא מינה עוד באם ספק אם (ברכה) [בירך] ברכת הזימון או לאו, למאן דאמר מן התורה חוזר ולמאן דאמר דרבנן אין חוזר, ולא שייך סירכיה דלישנא כמו פתח למען ירבו [סימן] סד סעיף ד], דברכת המזון ביחיד אין אומרים ברכת הזימון, מה שאין כן דבר הרגיל תמיד

3. Interdiction de ne pas faire Zimoun

ג. שלשה שאכלו פרק שביעי ברכות

נהוג עלמא כרבי ישמעאל: מתני' ג' שאכלו כאחת אינן רשאין ליחלק וכן ד' וכן חמשה ו' נחלקין עד עשרה ועשרה אין נחלקין עד כ' שתי חבורות שהיו אוכלות בבית אחד בזמן שמקצתן רואין אלו את אלו הרי אלו מצטרפין לזמון ואם לאו אלו מזמנין לעצמן ואלו מזמנין לעצמן אין מברכין על היין עד שיתן לתוכו מים דברי ר' אליעזר ותב"א מברכין: נחלקים. כדי זמון לכאן וכדי זמון להם עד עשרה. אבל עשרה אין נחלקים דליתחייבו להו בזמון הזכרת השם עד שיהו עשרים ואז יחלקו אם ירצו לשמי חבורות.

רמב"ם הלכות ברכות פרק ה הלכה י

שלשה שאכלו כאחד אינן רשאין ליחלק, וכן ארבעה וכן חמשה, וששה יש להם ליחלק עד עשרה, מעשרה ולמעלה אינם רשאים ליחלק עד עשרים, שכל זמן שיחלקו ותהיה ברכת הזימון לכל חלק וחלק כזימון הכל יש להם ליחלק

Les mots du jour à apprendre :

A été contrarié	איִקְפָד
Permis	רְשָׁאֵי
Se séparer	לִיחְלֹק

Programme du Jeudi

L'étude aujourd'hui est dédiée

Pour la Réfoua Chéléma de Dan ben David

Etudier le Choulhan Aroukh et Mishna Broua suivants : עיף א' מסימן קצג וסימן ר'

Les mots du jour à apprendre :

Groupe plaie	חֲבוּרָה
Une partie d'entre eux	מִקְצָתָן
Lui	אִיהוּ

Bon Limoud sur Matmidim !

הלכות ברכת המזון סימן קצב קצג

לומר נברך אלהינו על המזון שאכלנו משלו: ב אם טעה המזמן (ה) [ג] בעשרה והעונים ולא הזכירו אלהינו (י) אין יכולים לחזור אבל אם עדיין לא ענו אחריו (יא) יחזור ויזמן בשם:

קצג אם מצטרפין לזימון אם לאו. ובו ו' סעיפים:

א *שנים שאכלו אע"פ שבברכת המוציא (א) פוטר אחד את חבריו (ב) מצוה ליחלק שיברך כל אחד בהמ"ז לעצמו במה ד"א כשהיו שניהם יודעין לברך בהמ"ז אבל אם (ג) אחד יודע והשני אינו יודע מברך היודע ויוצא השני. יאם מבין לשון הקודש אלא שאינו יודע לברך * יצריך לכיין מלה במלה לכל מה שיאמר: הגה ורמ"ן המנצח (ד) שיכין להוציא (מנדכי ר"פ ג' שאכלו וז"י נסמ"ג). (ה) אבל אם אינו (ה) מבין * אינו יוצא בשמיעה י' אבל ג' שאכלו (ו) אינם רשאים ליחלק ושנים שאכלו (ז) מצוה שיחזרו (ח) אחר שלישי שיצטרף עמהם לזימון י' וכן ארבעה או חמשה אסור להם ליחלק (ט) שכלם נתחייבו (י) [א] בזימון ששה נחלקים כיון שישאר זימון לכל חבורה

ט ארכות מ"ט
א נכרות מ"ה לפי החוק וההל"ש והרש"ם והמחבר ור' יונה ב טע' גמ' ג חוק וההל"ש ור' יונה והמחבר ד' מרדכי נסמ"ג ר"מ ה טור ז טע' גמ' ו' ה"ל"ש טע' ממשמעות הגמרא ומה"א דמולין ק"ו ח טע' נכרות

באר היטב

ב: (ה) בעשרה. טעה המזמן ולא הזכיר אלהינו והעונים הזכירו עונה הוא אחריהם ומוזכר אלהינו ודי בזה שכבר הזכירו כולם: (ה) מבין. ולכן טוב שהנשים יברכו לעצמן מיהו המנהג בזמן הזה כרש"י דיואלים אע"פ שאינם מבינים ולא ראיתי מעולם מי שמיעה דבר וכ"כ הב"ח דאפילו בקידוש שהיא דאורייתא יוצאות הנשים וע"ה בשמיעה ומ"מ טוב שיאמרו מלה נמלה עם המקדש והמנצח מ"א ע"י נשכנה"ג ס' ס"ג: (ג) בזימון. כלומר אע"פ

שערי תשובה
לא שייך זה ביחד וגם ג' אין לומר אומר רק המנצח ולא שנים המזמנים וכן משמע באגרותיהם ונתינתם עולם ע"ש: * [ג] בעשרה. עיין נה"ט ועיין לקוטי פרי"ח שכתב על מ"ש נש"ע שאם העונה לא הזכירו אין יכולים לחזור ומשמע שגם המזמן שוב אין לו להזכיר השם וזה אינו דהוא לא הפסיד בשביל זה וכול לחזור ולומר ברוך אלהינו ע"ש ובשורר ברכה כתב שדברי א"ח הם נחשבות כהשג"ח כח"י ומבאר שם דאם כבר ענו אחריו גם הוא הפסיד ע"ש:

* [ה] בזימון. עיין נה"ט נסמ"ג ונלקוטי פרי"ח הכריע כהרמב"ם דאין ביאור הלכה

משנה ברורה

דקאי על בעה"ב המאכילו: ב (י) אינם יכולים לחזור. דדעינד יאאו זימון בלא שם ואם יכול המזמן לחזור אה"כ ולומר ברוך אלהינו וכו' או שצריך לומר ג"כ בלא שם מאחר שהעונים אמרו מתחלה בלא שם יש דעות בין האחרונים עיין בשע"ת ולכו"ע אם הם אמרו נסמ"ג יכול גם הוא לחזור ולומר ברוך אלהינו וכו' אף דנצרך אמר בלא שם: (יא) יחזור ויזמן בשם. דכיון שלא ענו עדיין לא נתקיים מצוה זימון והוי לכתחלה:

נפ"ע ור"ל דלא יאמר מטוב ולא יאמר חיים אלא חיינו וכל הלשון של כל התוספות הוא מפורש צהדיא בתוספות רבינו יהודה על ברכות ושם איתא צהדיא כדברי יודוע שמוספות של ברכות רובו הוא מה התוספות: * וצריך וכו'. והוא לעיכובא אם לא שידוע ששמע עכ"פ עקרי הברכות ופסיחתן וחתימתן או יא דעינד. ודע עוד דאם שמע הבהמ"ז והוא מתמנם לא יא [כ"מ צהדיא הגר"א]: * אינו יוצא בשמיעה. הנה דינא דהמחבר אירי בשנים וכ"ל. ועיין שלשה אם אחד יוכל להוציא לשנים יש דעות בין הפוסקים דדעת ברובא דאפילו לדעת המחבר היינו דוקא ביחד המוציא ליחד אבל בזימון שלשה אחד מוציא לשנים או בעשרה שאחד מוציא לתשעה אפילו אינם מבינים יחד מוציא אם הרבים

א (א) פוטר אחד וכו'. ר"ל דבהמוציא אף לכתחלה יכול כ"א לנאח צנכרת חבירו: (ב) מצוה ליחלק. כלומר דאע"ג (ה) דדעינד אף צנכרת"ו צודאי יוצא ע"י חבירו המוציא מ"מ לכתחלה מצוה ליחלק והטעם שחלקו בין צנכרת"ו להמוציא דכתחלה הקעודה שקובעים לאכול יהוד דעתן להצטרף משא"כ בקוף הקעודה דעתן להפרד זה מזה הלכך צריך לברך כ"א לעצמו יש עוד טעם משום צנכרת"ו דאורייתא חמירי בה ועיין צנכרת"ו שכתב דנכון לחוש לטעם הראשון וע"כ אף אם לא אכל כדי שבעה דחויבו הוא רק מדרבנן ג"כ מצוה ליחלק ולברך כ"א לעצמו: (ג) אחד יודע וכו'. עיין לקמן סימן קל"ז ס"ד צנכרת"ו: (ד) שיכין להוציא. וגם השומע (ג) צריך שיכין לנאח כמ"ס בשמיעה ר"ג ס"ג ועיין צנכרת"ו שכתבנו שם: (ה) אבל אם אינו וכו'. ולפי זה הנשים (ג) יברכו לעצמן וה"ה ע"ה כשאינו מבין ברכת המוציא (ד) יש פוסקים שסוברין שצ"ל יוצא אדם ידי חובתו בשמיעה אע"פ שאינו מבין הלשון (משא"כ (ה) בשאר לשונות דלכו"ע אינו יוצא אם אינו מבין הלשון) וכן המנהג שגש"ס יוצאות י"ח בשמיעה מהמנצח אע"פ שאינן מבינות כלל ואפילו בקידוש שהוא דאורייתא לכו"ע להנשים אפי"ה יוצאות בשמיעה וכן ע"ה אע"פ שאינן מבינים דברי המקדש [אחרונים] ומ"מ יותר טוב שיאמרו אחרי המנצח והמקדש מלה נמלה בלשון אם אפשר להם דבזה יאאו לכל הפוסקים וצ"ל (ו) נכון לעשות כן לכו"ע דא"ל לכיין ולשמוע היטב וכמבואר לעיל בסימן קפ"ב ס"ו ע"ש: (ו) אינם רשאים ליחלק. דכבר נתחייבו בזימון משאכלו ביחד. ודע דחייב זימון הוא דוקא כשאכלו פה שחייבין עליו צנכרת"ו אבל אם אכלו פירות ואפילו הן משבעה מיניס לא דקיי"ל בסימן ר"ג דאין זימון לפירות יש מחמירין ד' מיניס להצריכו זימון ולכן טוב שלא יקבעו ג' ביחד על ז' מיניס כדי לאפוקי נפשינ מפלוגתא [צ"ח] וצריכי יוסף כתב (ז) שהמנהג פשוט לקבוע כמה אנשים על פירות מ' מיניס וכן לאכול פה בבאה בכיסינן: (ז) מצוה שיחזרו. היינו אם הוא עמהם צביחם מצוה ליתן לו דבר מה לאכול כדי שיצטרף עמהם ומשמע צנכרת"ו דאף אם הוא שמש המשמשם קעודה שאין דרכן לאכול אהו ביחד מצוה שיקראו לו לאכול אהם כדי שיוכלו לזמן: (ח) אחר שלישי. ופשוט דאם הוא אחד א"ל לחזור אחר שנים: (ט) שכולם נתחייבו. כלומר אע"פ שאם ילך אחד יאחרו שלשה וזמנו מ"מ הוא

לא
שער הציון
(א) ברכות מ"ה ע"ב מימרא דר' יוחנן שם ועיין צנכרת"ו רש"ב שם: (ג) פמ"ג שם: (ג) עיין צנכרת"ו דלכך נלש"ק אע"פ שאינן מבינות אע"ג דבשמיעה צ"ל דוקא שיבינו כשהן מברכות בעצמן עדיף טפי וכ"כ בנש"ע גט"ס סימן ק"ב נסמ"ג שער אפרים ע"ש וכן משמע מ"א ס' ק"א סק"ה ור"ל ג"כ דמות ראה לזה דמאי גריעא ד"ו מאס לא כוון לבו צנכרת"ו דודאי יא דעינד וכמ"ס לעיל בסימן ס' נצ"ב סק"ז נסמ"ג הפוסקים: (ד) רש"י ור"י מקורביל וכל ט ור"ו: (ה) מ"א: (ו) מ"א: (ז) והביאו בשע"ת וכן נמנן גטריס:

הגהות ותיקונים: א אינם: ב ליחלק: ג לשון הטור: ד ברכות ג: ה רפ"ג שאכלו: ו דף ג': * [ה] * [ז] *
ליקוטי דברי הרב א) בשו"ע הרב בסימן קפ"ה סעיף א' כתב דאין חילוק בין שמיעה לאמירה, ולהדעות דסבירא להו דאם אינו מבין אין יוצא בשמיעה, הוא הדין דאין יוצא באמירה.

הלכות ברכת המזון סימן קצג

צו באר הגולה

הגהות מ"פ"ה
מה"א דברכות י'
ברכות טס
הרא"ש טס
הרא"ש טס
ורבנו ירושם

עד עשרה ואז אין נחלקים עד שיהיו עשרים כיון שנתחייבו בהזכרת השם הגה דלא (י) יכולים ליחלק אם ירצו וי"ל דה"ה גששה (יא) אינן מחויבים ליחלק רק אם ירצו נחלקים ומוצאה לחזור (יב) אחר עשרה. ומהיה אם היו רבים מסובים יחד ואינם יכולים (יג) לשמוע ברכת (ג) הזימון מפי המברך (יד) ואינם רשאים ליחלק לחבורות של² עשרה מפני שיצטרכו לברך (טו) בקול רם וישמע בעל הבית (טז) ויקפיד עליהם יכולים ליחלק לחבורות של (ז) ג' ג' ולברך בנחת כדי שלא ישמע בעל הבית טוב להם ממה שלא יצאו ידי חובת (יז) ברכת זימון שהרי אינם יכולים לשמוע מפי המברך: ב' לאפילו לא הוקבעו מתחלה כולם לאכול יחד אלא (יח) שהשנים קבעו ואח"כ בא השלישי וקבע עמהם או שאחד קבע תחלה ואח"כ קבעו השנים עמו אינם רשאים ליחלק כיון שהם קבועים יחד (יט) בגמר האכילה (כ) ומ"מ אם יאכל עמהם (כא) בלא קבע רשאים ליחלק אא"כ (כב) הוא שמש: הגה ומ"מ אפי' (כג) כ"מ שרשאים ליחלק (כד) * עדיף טפי לזמן משום דצרוז עם הדרת

באר היטב

שאל ילך א' ישארו עוד ג' וזמנו מ"מ הוא לא ילא י"ח שגם הוא נחייב צימון. כתב הג"ח י"א שאף על ז' מינין מומנין ולכן טוב

משנה ברורה

לא ילא ידי חובתו שגם הוא נחייב צימון: (י) יכולים ליחלק. עשרה ללאן ועשרה ללאן ונמצא שכולם זמנו נשם: (יא) אינן מחויבין ליחלק. היינו דלא אמרין טוב יותר להתחלק כדי להרבות בברכות ועיין דמ"מ שדעתו דלדברה שמהוה מן המוציא שאל להתחלק בין צעירים (ח) ובין גששה (ט) משום צרוז עם הדרת מלך רק דמדינא אין חסור דבצר אם יתחלקו (י) יש שחולקים ע"ז וס"ל כיון שיש בכל כת ג"כ מקצת רוב עם וגם נחייב מלות ברכת זימון בכל חד וחד ולהכי שקולים הם ויכול לעשות כמו שירצה אפילו לכתחלה: (יב) אחר עשרה. כדי שיהיו יכולים לברך נשם ועיין (יא) באחרונים דאפילו אם הם שבעה מזה לחזר אחר עוד שלשה ועיין נמש"כ לעיל בסק"ו: (יג) לשמוע ברכת הזימון. דאם היו יכולין לשמוע ברכת זימון מפי המזמן (יב) אף דכל ברכת המזון אינם יכולין לשמוע מרחוק לא היו רשאין ליחלק על ג' ג' אלא ישמעו ברכת זימון לבד מפי המזמן וצרה"ז יצרכו כ"א בפני עצמו בלחש וכמבואר לעיל סימן קפ"ג ס"ז: (יד) ואינם רשאים וכו'. דאם היו יכולין ליחלק לעשרה עשרה לא היו רשאין ליחלק לחבורה של ג' ג' כדי שלא יפסדו מלהזכיר הזימון נשם: (טו) בקול רם. כדי להשמיע ברכת הזימון לכל העשרה: (טז) ויקפיד עליהם. צמה שעושין מצרות לעמנו. וה"ה אם צריכין ללכת לבד שיש מסיבה גדולה יש ליחלק להמחין שחשבתל המזה שרשאין לחלק לג' ג' כ"כ המ"א ובמ"א מגמגם צוה ופוסק דעכ"פ כשלא נשארו עשרה בלעדס בודאי חסור ללכת אפילו לבד מזה. ומ"מ אם הוא מזה דאורייתא אפשר דיש להקל בכל גווי ועיין צמ"ג: (יז) ברכת זימון שהרי וכו'. אבל אם היו יכולין לשמוע ברכת זימון לא היו רשאין ליחלק וכנ"ל בסק"ג (יג) והאחרונים חולקים ע"ז משום דנהי דק"ל צימון קפ"ג דהאידנא מצריכין כ"א מהמסובין כל הצהמ"ז בלחש מ"מ צריכין לשמוע היטב גם לדברי המצרך ולומר עמו בלחש כל מלה ומלה ולענות אמן על כל צרכה וברכה ועכ"פ עד הון את הכל בודאי צריכין להאזין גם לדברי המצרך דעד שם הוא ברכת הזימון כדלקמן צימון ר"ש צה"ה וא"כ אף אם יכולין לשמוע ברכת זימון מפי המצרך כל שאין יכולין לשמוע מלה מלה מפי המצרך (יד) עד הון את הכל מוטב להם ליחלק ג' ג' ולברך בלא שם ממה שלא ילאו כלל ידי חובת זימון מדינא. כתבו האחרונים היכא שיש מסיבה גדולה יש ליחלק לברך ברכת הזימון למי שקולו חזק כדי שישמעו כל המסובין וינ"ל: ב' (יח) שהשנים קבעו. קביעות נקרא כשישנים ואוכלים על שלחן אחד או צמפה אחת אפילו כל אחד אוכל מכברו (טו) וכמבואר לעיל צימון קס"ו סי"א ועיין לעיל שם צמ"א צמ"א דדעתו שם דצעה"צ עם בני ביתו שיצאו לאכול היו קביעות ומצטרפי אפילו בלא שלחן אחד: (יט) בגמר האכילה. מל עלייהו חובת זימון עי"ז שאלו לצדק ציחד (טז) ומשמע מזה הא אם לא גמרו גם סוף אכילה ציחד כגון שצא אחד לאכול אצל שנים אחר שכבר התחילו לאכול וגם גמרו סעודתן שלא בזמן אחד אותן שגמרו מקודם (יז) רשאין לברך בפני עצמן דעכ"פ התחלה או גמר צעיין ציחד ומ"מ אם התחילו לאחר אכילתם ולא צרכו עד שגמרו גם השלישי לאכול (יח) חייבין לזמן ואין רשאין ליחלק ואע"ג שלא גמרו ציחד כל היכי דאי מייחי להו מדי מני למיכל מינייהו כמו גמרו ציחד דיינין להו וכעיין הדין דריש סימן קל"ז ע"ש: (כ) ומ"מ אם וכו'. הוא כמו אצל: (כא) בלא קבע. היינו שלא אכלו בדרך קבע בישיבה ועל שלחן אחד ואפילו התחילו לאכול בשלשה מתחלת הסעודה ועד סופה: (כב) הוא שמש. שדרך אכילתו בלא ישיבת קבע לכך הוא מצטרף בכל גווי: (כג) כ"מ שרשאין ליחלק. היינו (יט) שאלו השלשה בלא קביעות או צעירים או גששה אף שע"פ דין רשאים ליחלק מ"מ עדיף טפי שלא ליחלק: (כד) עדיף טפי לזמן. עיין צמ"א

שער הציון

(ח) כן הביטו הרא"ר ועוד כמה אחרונים דעתו ודלא כהפמ"ג: (ט) וכן משמע בחוספות רבנו יהודה על ברכות דף ג' במעשה דריש גלותא וכן בחוספי הרא"ש שם ואלו"ס כ"ז לפירושם שם אבל לפרש"י דמפרש דהקפדה ר"ג הוא משום דעושין מצרות לעמנו שוב אין ראייה: (י) הט"ו וכן מסיק צ"ח [אמנם צמ"א סוף סק"ד משמע דהוא סובר כהד"מ] וכן משמע ק"ח צהרמב"ם שכתב שיש להם לחלק" ומשמע דאפילו מזה מן המוציא ליכא שאל ליחלק ועיין צמ"ק"ו שם מה שכתב נשם הראב"ד: (יא) ע"ה ושכנה"ג וא"ר: (יב) צ"י: (יג) מ"א וא"ר וד"ה"ח ומ"א והגר"ו צימון קל"ה: (יד) מ"א והגר"ו וחק שצדה"ח מפליג עוד יותר דלר"ך לשמוע דוקא כל צהמ"ז מ"מ די לנו להקל נגד המצבר באינם יכולין לשמוע עד הון מאחר שגם הד"מ שהשיג עליו הודה לו אח"כ צימון קל"ה וכתם דצנריו: (טו) אף דאם איירי לעיין ברכת המוציא ה"ה לעיין צהמ"ז וכמו שהסקימו הפוסקים דכל הדין דקביעות המוציא שם שייך גם לעיין זימון: (טז) ט"ו וחק דא"ר ונה"ש מפסקין בצנריו החמד משה ומח"מ ומח"ש ומ"א ומגן צבאים הסקימו להט"ו: (יז) ומ"מ לכתחלה מזה להמחין ולהצטרף ציחד לזימון וכלעיל צמ"א: (יח) כן מוכח מצאור הגר"א ד"ה אפילו: (יט) כי קאי אדסקיין ליה: (כ) כן מצאור דמ"מ:

הגהות ותיקונים: א) ליחלק: ב) של עשרה עשרה: ג) מהלכות ברכות:

הלכות ברכת המזון סימן קצט ר

קג באר הגולה

יודע למי מברכין מזמנין עליו (כה) ומצטרף (כו) בין לשלשה^ב בין לעשרה: הגה ו"א דאין מצטרפין אותו כלל * עד שיהא בן שלש עשרה שנה (כז) דלא מחזיקין ליה כגדול שהיא (ה) ב' שערות (הרא"ש והמרדכי פ' ג' שאכלו וטור) וכן נוהגין ואין לשנות (ו) (כח) וחרש (כט) ושומע אס מכוונים ומבינים * מצטרפין לזמון אע"פ שאין חרש שומע הנכרה (מהרי"ל): י"א ז'מי שנדרוהו על עבירה [בזמן שהותר מצד השררה] (ל) אין מזמנין עליו:

ר דין המפסיק כדי לברך. ובו ב' סעיפים:

א * שלשה (א) * שאכלו כאחד אחד (ב) מפסיק (ג) על כרחו לשנים ועונה עמהם ברכת (ג) [א] זימון * ברכות מ"ה לפי הראשונים שם

<p>שערי תשובה</p> <p>ר"ל ע"ש ונכרי"י כחב ליישג קצת דברי המ"א בזה: * [א] זימון. ומ"ש בשם הטור עיין בט"ו ונא"ר ונכרי"י ויד אפרים וע"ש נא"ר דארבעה מפסיקין לעשרה כיון דששה הו' רוצה ע"ש ומ"ש בה"ט בשם המג"א אס היו ה' בחבורה כו' עיין באבן העזר שחולק בזה וס"ל דלא פרח זימון מנייהו כיון שזה שהפסיק היה בדעמו לאכול עוד ע"ש שמדברי ת"ר משמע שאפילו אס הג' נרכו לגמרי והלכ' להם וז' נשארו ואכלו יחד ונא' שלישי ואכל כוית פת עמהם מצטרפין לזימון וכתב דברי"ה היכא שאכלו עשרה וה' גמרו ועני צדוקי וה' לא גמרו ואחד מהם נמלה</p> <p>מנייהו דכיון דנצטרפו עמו ב' אחרים שלא זימנו יכולים לזמן עליו ול"ד פעם שנית דה"ה פעם ג' או יותר ויכול לזמן עכ"ל. וכתב המ"א אכל אס היו ה' בחבורה א' והפסיק א' לשנים שזכ' לא יוכל לזמן עם הב' הנשארים דפרח זימון מכולהו. אכל אס היו ז' או ח' והפסיק לב' יוכל להפסיק אחר כך פעם ב'. כתב הטור ואס הם יו"ד</p> <p style="text-align: center;">ביאור הלכה</p> <p>עיין בע"ת ולבוש וא"ר: * עד שיהא בן י"ג שנה. ור"ל אפילו אס הביא שערות קודם י"ג לא מהני [מ"א וכו' הפרישה והב"ח]:</p> <p>* מצטרפין לזימון. עיין במ"ב דמייירי בחרש המדבר ואינו שומע. לכאורה פשוט דדוקא לענין צירוף הוא אכל הוא אין נכון לכתולה שיהיה הוא המזמון להוציא אחרים צבהמ"ז דהא קי"ל בסימן קפ"ה ס"ב דלכתולה צריך להשמיע לאוזן וא"כ אף דשומע כעונה מ"מ הם לא עדיפא מדדייה בעלמא ונשארו אלא הנכרות דבטור לבד בלא שמיעה לאוזנים אחר"כ מלאמי בחידושי רע"א שכתב ג"כ כעין זה לענין שאין כדאי שיהיה ש"ץ לכתולה ג"כ מטעם זה ע"ש. והנה בזמן שהיו המזמנין מוציאין צבהמ"ז צדאי' דהכי הוא אף כהיום שאין מוציאין צבהמ"ז כלל וכ"א מצדק לעלמו והזימון אומר רק נברך לבד אפשר דיש להקל בזה שיהי' הוא אף מזמין לכתולה ולא דמי לחפלה אף דבזמנינו נמי כ"א מצדק לעלמו מ"מ הלא מה שחזר ומתפלל הש"ץ אף שכבר התפלל בעלמו מקודם הוא מפני שתקנת חז"ל לא זזה ממקומה משא"כ הכא שהעונים שאומרים ברוך שאכלנו וכו' הלא משמיעים לאוזניהם ומה איכפת לן אס מי שאומר נברך אינו יכול להשמיע לאוזנו וכו'.</p>	<p>באר היטב</p> <p>דט"ס הוא: (ה) ב' שערות. פי' א"ל לדוק אחר ב' שערות אכל אי ידעינן שלא הביא ב' שערות אין מזמנין עליו. ולהוציא אחרים בעינן שידעינן צדאי' שהביא ב' שערות. מיהו אס כל אחד מצדק לעלמו בלחש לית לן צה עיין סי' קצ"ו ס"ק ח' מ"א: (ו) וחרש. דוקא חרש המדבר ואינו שומע ושומע שאינו שומע גמור ל"ח מ"א: (א) על כרחו. ואס לא הפסיק הוא אינו יוצא ידי זימון מ"א: (ב) זימון. כתב הטור מי שהפסיק פעם אחת יכול להפסיק פעם שנית וכתב הג"ח דמייירי שמתחלה אכלו ג' והפסיק א' לב' ואח"כ ב' או אחרים ואכלו עם הא' ולא שייך לומר פרח זימון ול"ד פעם שנית דה"ה פעם ג' או יותר ויכול לזמן עכ"ל. וכתב המ"א אכל אס היו ז' או ח' והפסיק לב' יוכל להפסיק אחר כך פעם ב'. כתב הטור ואס הם יו"ד</p> <p style="text-align: center;">משנה ברורה</p> <p>היינו כבן ט' או כבן י' [מ"א] ו"א (יג) דה"ה צפחות משיעור זה אס הוא רק מבן שש ומעלה אס הוא חריף ויודע למי מצדקין: (כה) ומצטרף וכו'. היינו (יד) אחד ולא שנים בין לשלשה בין לעשרה: (כו) בין לשלשה וכו'. והא דאיתא בט"ו דאין מזמנין על הקטנים מייירי בקטנים ביותר או שאינו יודע למי מצדקין: (כז) דאז מחזקינן וכו'. דאמרינן כיון שהגיע לכלל שנים מסתמא כבר הביא שתי שערות וא"ל בדיקה אחר זה (טו) אכל אס בדקוהו ומלא שאין בו שתי שערות לא מצדקין ליה לזימון. וכל אלו הדעות הוא רק לענין צירוף שיהיה מצטרף לשלשה ולעשרה (טו) אכל שיהיה הוא המזמון ויוציא אחרים (יו) צבהמ"ז לכו"ע אינו מוציא עד שיהיה בן י"ג שנה ויום אחד ויודע שהביא שתי שערות צבהמ"ז הוא מן החורה ובשל תורה אין סומכין על חזקה זו דמסתמא הביא (יח) מיהו אס המזמון אינו אומר כי אס נברך וכל צבהמ"ז מצדק כ"א ואחד לעלמו כמנהגו [וכמבואר בסימן קפ"ג ס"ז] לית לן צה דכיון שהוא בן י"ג שנה סומכין (יט) בזה על חזקה: (כח) וחרש. מייירי (כ) בחרש המדבר ואינו שומע דאלו בחרש גמור קי"ל דפטור מכל התנות כקטן דלאו צר דעה הוא וכדלעיל בסימן נ"ה ס"ח ואינו מצטרף. וחרש השומע ואינו מדבר עיין צבהמ"ג: (כט) ושומע. לא מייירי בשומע גמור דזה (כא) אין מצטרף אלא שאינו חסכ כ"כ כשאר אינשי והעם מחזיקין אותו לשומע: י"א (ל) אין מזמנין עליו. (כב) בין לב' בין לעשרה שזה לשון * יודי שמחזיקין ומבדילין אותו מאגודתם ועיל לעיל בסימן נ"ה ס"ב צבה"ל:</p>
--	---

א (א) שאכלו כאחד וכו'. ר"ל (א) שהתחילו לאכול כאחד וגמרו שנים מהם חתלה ורוצים לברך צבהמ"ז: (ב) מפסיק על כרחו. ר"ל שאין הדבר תלו בצרכו אס רוצה להפסיק מסעודתו ולענות אלא * היינו בזמן שהיה מותר מלד השררה

עיין בב"י בשם הרשב"ש ובמחמ"ר ונכרי"י: (יד) מ"א וכן הסכים הנכרי"י דעת המחבר ע"ש: (טו) מ"א וש"א: (טז) מ"א וש"א דלא כב"ח וע"ת ועיין במשכנות יעקב חאה"ע סימן ל"ט שגם הוא הסכים כן: (יז) היינו כשאלו כדי שצדעה דלא חיונין הוא מן החורה: (יח) מ"א: (יט) זימון לרוב פוסקים הוא מצדקין עיין בחידושי הרשב"א והרא"ה פרק ג' שאכלו: (כ) אחרונים: (כא) אחרונים: (כב) רשב"א והוצא צב"י סי' נ"ה: (ה) עיין לעיל בסימן קצ"ג במ"ב סקי"ט:

הגהות ותיקונים: (א) סוף סימן קפ"ו: (ב) עיין בה"ט:

ליקוטי דברי הרב: (א) בשו"ע הרב סעיף י' פוסק בחרש השומע ואינו מדבר, או המדבר ואינו שומע מצטרפין לזימון עשרה, אבל לזימון ג' אינם מצטרפין וכשמצטרפין לעשרה הובא שם בסוגרים אפילו הם ב' ויותר ובמשנ"ב לא הזכיר מהו. אפשר דהמשנ"ב אויל לשיטתו ראה סי' נ"ה מה שהראנו הנ"מ בין הרב למשנ"ב ודוק. וכ"כ הרב בסימן ר' סעיף א'.

שער הציון

עיין בב"י בשם הרשב"ש ובמחמ"ר ונכרי"י: (יד) מ"א וכן הסכים הנכרי"י דעת המחבר ע"ש: (טו) מ"א וש"א: (טז) מ"א וש"א דלא כב"ח וע"ת ועיין במשכנות יעקב חאה"ע סימן ל"ט שגם הוא הסכים כן: (יז) היינו כשאלו כדי שצדעה דלא חיונין הוא מן החורה: (יח) מ"א: (יט) זימון לרוב פוסקים הוא מצדקין עיין בחידושי הרשב"א והרא"ה פרק ג' שאכלו: (כ) אחרונים: (כא) אחרונים: (כב) רשב"א והוצא צב"י סי' נ"ה: (ה) עיין לעיל בסימן קצ"ג במ"ב סקי"ט:

[כ]*

